

A hazai inflációról

20 százalék fölötti, európa-rekorder inflációnk láttán az emberben kételyek merülnek fel – vajon jó-e a hazai gazdaságpolitika. (A németeknél a fele, 11,3, a cseheknel 16,2, a lengyeleknel 17,4% az infláció.)

Matolcsy György kitalálására a kormány és sajtója nem reagált érdemben, Farkas Zoltán viszont igen (hvg dec. 8.).¹ Ő Matolcsy vádjait alságosnak nevezi, mert szerinte a tavalyi 8,6 százalékos áht-hiányt a kormány és az MNB együtt hozták össze; a Bank a deficit közel felét állampapír-vásárlásokkal finanszírozta. És ez az idén is folytatódott, a két év alatt a Bank 11 ezer md forintot öntött a gazdaságba, mely a GDP 20 százalékát teszi ki. – Az idén pedig, a választások miatt – megint csak erős költekezés folyt.

Vajon milyen megfontolások állnak emögött? A laza költségvetési politika inflációs hatásával a kormány nyilvánvalóan számolt. Én arra gondolok, hogy a 2021-es deficités költségvetés célja a covid-károk felszámolása és a gyors gazdasági növekedés volt, az idén pedig – az ukrán háború és az energiaválság miatt – valószínűleg a recesszió elhárítása. Végül is az infláció mellett is megélünk, nincsenek nagyobb fennakadások, a foglalkoztatás állítólag minden eddiginél magasabb. Megerősíti ezt az Economist szeptember 3-i elemzése is, miszerint súlyos visszaesés vár Kelet-Európára, de „Magyarország kivétel, mert feldolgozóipara egészséges ütemben nő, az akkumulátor-gyártási befektetéseknek, az elektromos autók iránti nagy keresletnek és hosszútávú energiaszerződéseinek köszönhetően (bár ezek némelyike hamarosan lejár)” – írja az Economist.²

De ami engem ezen belül különösen aggaszt, az a magas élelmiszerárak – a közel 50 százalékos ágazati infláció.³ Ángyán József szerint ezt a magas energiaárak okozzák, melyek a műtrágyában és vegyszerekben is megjelennek, és a nagybirtok-rendszernek magasabb az energia-, műtrágya- és vegyszerigénye. Matolcsy az öntözést hiányolta, és az igen alacsony (Európában a bolgár után a második legalacsonyabb) mezőgazdasági termelékenységet okolta. A háttérben szerintem piacprobléma, versenyhiány kell legyen, mely összefüggésben lehet a nagybirtokrendszerrel és az összefonódásokkal. (Mindenesetre az agrárminiszternek e fejlemények következtében illendő lenne megbuknia.) De kétségtelen tény, hogy az ideai aszály is nagy súllyal szerepet játszott, ráadásul az agrárkivitel elmaradt mennyisége jelentős tétel a külkereskedelmi mérlegben, és így a forint árfolyamának romlásában is.

Mivel a makromutatók jók, sőt, egyesek javulnak is, úgy tűnik, hogy a kormány által választott út sikeres lesz: a recesszió ellen nem antiinflációs politikával küzd, hanem a beruházások növelésével (legalább is szinten tartásával) és a vállalkozások élénkítésével.

Bp, 2022. december

Kiss Károly

---

¹ Farkas Zoltán: Matolcsy durrant. Hvg 2022 dec. 8.

² The Economist September 3rd 2022: - Keeping the lights on. - The energy shock (1), (2).

³ Farkas Zoltán: Csúcsámadás. Hvg 2022. dec. 15.